

Kaderbrief 2024

JUNI 2023

Geachte leden van de Beekse gemeenteraad,

Graag bieden wij u hierbij de Kaderbrief 2024 van de gemeente Beek aan. Hiermee informeert ons college u over de belangrijkste ontwikkelingen binnen onze gemeente, regio, provincie en op rijksniveau. Ontwikkelingen die van invloed zijn op de nog op te stellen programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Een kaderbrief hoeft anders dan een begroting, in financiële zin meerjarig (nog) niet sluitend te zijn. Wel dient er uiteraard een reëel inhoudelijk en financieel perspectief te worden geschetst op basis waarvan wij u in het najaar een sluitende begroting kunnen presenteren. Wij nodigen u daarom uit om tegen de achtergrond van de inhoud van deze kaderbrief, mee richting te geven aan de op te stellen programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Met deze brief richten wij ons op de hoofdlijnen en willen we niet vooruitlopen op de begrotingsbehandeling. Om hier enige ordening in aan te brengen is deze brief onderverdeeld in de volgende rubrieken:

- Inleiding
- Proces
- Ontwikkelingen op rijksniveau
- Ontwikkelingen op regionaal en provinciaal niveau
- Ontwikkelingen op gemeentelijk niveau
- Financiële positie

De ontwikkelingen die wij in deze brief benoemen zijn niet limitatief; de wereld draait door en ontwikkelingen blijven zich opvolgen. Het debat naar aanleiding van deze kaderbrief biedt voor u als Raad de uitgelezen kans om de in uw ogen belangrijkste onderwerpen voor de komende jaren in te brengen.

Wij kijken uit naar het debat over deze kaderbrief.

COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BEEK

Juni 2023

1. Inleiding

‘Daadkrachtig, wendbaar en trots’ is de houding die ons collegeprogramma 2022-2026 uitstraalt en waarmee we de Beekse uitdagingen, die zijn doorvertaald in de 7 Beekse opgaves, benaderen. De coronapandemie lijkt inmiddels achter ons te liggen, maar er is wel een oorlog gaande op Europees grondgebied. De prijzen voor energie laten inmiddels weer een dalende lijn zien, maar tegelijkertijd is er nog steeds sprake van een aanzienlijke inflatie en stijgende rente. Er is een stikstofcrisis en er zijn doorlopende discussies met het Rijk over de verdeling van geld, de bekostiging van de Jeugdzorg en de omvang van het gemeentefonds. Binnen deze context is deze kaderbrief tot stand gekomen.

Vertrouwend op de kenmerkende Beekse veerkracht blijven wij samen met inwoners, verenigingen, bedrijven en collega-overheden zoeken naar oplossingen om alle crises het hoofd bieden en bovenal te zorgen voor perspectief.

2. Proces

Deze Kaderbrief biedt de informatie voor het raadsdebat op 13 juli a.s. Dit debat is per definitie een politiek debat wat zich niet leent voor een commissiebehandeling. Het college heeft voor 13 juli een open debat voor ogen waarbij de gemeenteraad wordt uitgenodigd om via het indienen van moties mee sturing te geven aan het begrotingsproces. Zoals inmiddels traditie bij dit debat, zal het college de moties zeer welwillend interpreteren en het oordeel zoveel mogelijk aan de raad laten.

De uitkomsten van dit raadsdebat zullen gedurende de zomermaanden verder worden uitgewerkt. Bij de programmabegroting 2024 ontvangt u een bijlage waarin het college aangeeft op welke wijze uitvoering is gegeven aan de door uw raad aangenomen moties.

Het bestuurlijke begrotingsproces ziet er als volgt uit:

Datum	Tijdstip	Wie	Wat	Doel
Do 13-7	19:00u	Gemeenteraad	Raadsbehandeling Kaderbrief 2024	Informatieverstrekking en uitnodiging om input te leveren (prioriteiten, aandachtspunten) en mee richting te geven aan de op te stellen programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027
Di 12-9	19:00u	Raads- en commissieleden	Ambtelijke terugkoppeling tussentijdse stand van zaken	Informatiedeling
Wo 11-10		College van B&W	Aanbieding (meerjaren)begroting 2024-2027 aan gemeenteraad	
Do 19-10	12:00u	Raadsfracties	Indienen schriftelijke technische vragen	Gelegenheid bieden tot het stellen van schriftelijke technische vragen. Eventuele vragen die in de technische toelichting van 19 oktober niet direct kunnen worden beantwoord of mogelijk aanvullende vragen naar aanleiding daarvan kunnen nog worden ingediend op vrijdag 20-10

Datum	Tijdstip	Wie	Wat	Doel
Do 19-10	19:00u		Ambtelijke toelichting	Bieden van uitleg en mogelijkheid tot het stellen van vragen
Vr 27-10		College van B&W	Aanbieden beantwoording schriftelijke technische vragen	Input voor de gecombineerde commissievergadering
Wo 1-11	19:00u	Gecombineerde commissievergadering	Gecombineerde commissiebehandeling	
Do 9-11	16:00u	Gemeenteraad	Raadsbehandeling (meerjaren)begroting 2024-2027	Vaststellen sluitende (meerjaren)begroting 2024-2027

Net als bij de begroting 2023 worden de gevolgen van de Septembercirculaire in de (meerjaren)begroting 2024-2027 verwerkt, met als gevolg dat de aanbidding van de begroting op woensdag 11 oktober zal plaatsvinden.

3. Ontwikkelingen op rijksniveau

Hoewel het woord 'crisis' de laatste tijd te pas en te onpas wordt gebruikt, is onmiskenbaar dat het kabinet voor grote opgaven staat. Het ziet er naar uit dat de zorgen rondom de oorlog in Oekraïne, de asielopvang, stikstof, woningbouw, inflatie en energie de cruciale vraag naar gemeentelijke financiële zekerheid naar de achtergrond hebben verdrongen.

Gemeenten zijn de afgelopen jaren voor steeds meer taken verantwoordelijk geworden, terwijl de Haagse reflex hierop in financiële zin helaas vaak contrair uitpakt. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk dat gemeenten vanaf 2026 € 3 miljard minder krijgen om taken uit te voeren. Deze Voorjaarsnota laat bovenal zien dat:

- er nagenoeg geen schot zit in de financiële doorvertaling van de uitspraak van de commissie van Wijzen uit 2021, waar het gaat om de financiering van de Jeugdzorg;
- er zonder vooroverleg een nieuwe financieringssystematiek (zonder verdere uitwerking) vanaf 2026 wordt opgevoerd met als consequentie dat dit in de huidige vorm onvoldoende is om de extra kosten van alle loon- prijs en volumeontwikkelingen op te kunnen vangen. Een andere consequentie hiervan is dat gemeenten de stijgende zorgkosten binnen deze systematiek niet zullen kunnen opvangen. Laat nou precies het sociale domein een groot deel van de gemeentelijke begroting beslaan.
- gemeenten voor de uitvoering van zowel regulier beleid als extra taken in toenemende mate een specifieke uitkering (SPUK)/geoordeelde gelden ontvangt die weinig beleidsvrijheid en vaak hoge administratieve lasten kent;
- er geen concrete voorstellen zijn uitgewerkt voor de verruiming van het gemeentelijke belastinggebied, terwijl hier in het Gemeentefonds wel al rekening mee is gehouden;
- de eerder doorgevoerde opschalingskorting nog steeds van kracht is zonder dat hier een inhoudelijke onderbouwing aan ten grondslag ligt;

Gemeenten worden met andere woorden onvoldoende in staat gesteld om hun wettelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid te kunnen nemen. Deze breed gedragen opvatting is vervat in de resolutie *'Naar een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig perspectief'*¹ die tijdens het VNG-congres van 14 juni jl. in stemming werd gebracht.

¹ Zie: <https://vng.nl/sites/default/files/2023-06/7a-concept-resolutie-meerjarig-financieel-perspectief-versie-nav-bestuur-06062023.pdf>

De leden stemden weliswaar in met de resolutie van het VNG-bestuur om zeer terughoudend te zijn met nieuwe afspraken met het kabinet, maar kozen daarnaast ook en masse voor twee ingediende moties die een stuk verder gaan. Namelijk, het opzeggen van de samenwerking met het rijk op tal van beleidsterreinen. Als het rijk niet nog in september van dit jaar de voor 2026 in het vooruitzicht gestelde opschalingskorting en de miljardenbezuiniging op het gemeentefonds schrapt, komen er wat de gemeenten betreft zogeheten teruggeefgesprekken. Vraag is nu hoe het Rijk hierop zal reageren.

4. Ontwikkelingen op regionaal en provinciaal niveau

Elke Limburger telt!

Op 15 maart jl. vonden de provinciale statenverkiezingen plaats waaruit als duidelijk politiek signaal naar voren kwam dat de politiek en de overheid zaken echt anders moet aanpakken door meer dan voorheen oog te hebben voor wat mensen beweegt, waar ze kansen zien en waar ze zorgen hebben.

Als eerste Nederlandse provincie kon Limburg op vrijdag 9 juni haar coalitieakkoord 2023-2027 '*Elke Limburger telt!*'² presenteren. De coalitie bestaande uit de partijen BBB-VVD-CDA-PvdA-SP stellen nadrukkelijk de maatschappelijke meerwaarde centraal boven systemen en procedures. Daarbij wordt het werkwoord 'vertrouwen' gezien als iets dat je als overheid nodig hebt en in woord en daad geeft.

Aan de hand van dit coalitieakkoord wordt gewerkt aan maatschappelijke opgaven met maatschappelijke impact waarbij het brede welvaartsdenken voorop staat. De volgende 7 maatschappelijke ontwikkelingen zijn geïdentificeerd en waaraan zoveel mogelijk meetbare doelen zijn gekoppeld:

1. Demografische ontwikkeling
2. Bestaanszekerheid
3. Collectiviteit en gemeenschapszin
4. Grensoverschrijdende samenwerking, Europa en internationalisering
5. Klimaatbestendig Limburg
6. Lobbykracht naar Den Haag en Brussel
7. Een digitaal vaardig en weerbaar Limburg

Daarnaast bevat het akkoord een overzicht met de financiële ruimte voor de periode 2023-2027 waarbij wij ons inzetten om de Beekse kansen die hierop aansluiten onder de aandacht te brengen. Denk hierbij aan belangrijke onderwerpen als het Warmtenet Zuid-Limburg, het Omgevingspakket MAA en de leefbaarheid in de Beekse kernen.

Regionale samenwerking

Naast de belangrijke relatie met ons provinciebestuur blijven we op regionaal niveau onverminderd inzetten op samenwerking waar dit tot meerwaarde leidt.

Energie: netwerkcongestie

Volgend op de eerdere persberichten vanuit TenneT en Enexis in juni, september en december 2022 jl. over de netcongestie in Noord-Brabant en Limburg, heeft Enexis onlangs per brief laten weten dat de wachtlijsten voor grootschalige uitbreidingen en nieuwe aansluitingen (groter dan 3x80 ampère) op het net in de komende 5-10 jaar niet worden opgelost. Dit komt omdat de vraag naar elektriciteit verdrievoudigd is.

² Zie: <https://www.limburg.nl/actueel/nieuws/nieuwsberichten/2023/juni/inhoud-coalitieakkoord/>

Enexis zegt er in de tussentijd alles aan te doen om de wachttijden te verkorten. Hierbij worden oplossingsrichtingen gehanteerd als het net blijvend uitbreiden en efficiënter gebruiken, inzetten op duurzame alternatieve bronnen en het structureel informeren van stakeholders. Wij zullen hierop in moeten zetten en er rekening mee houden in onze verdere planvorming en communicatie.

5. Ontwikkelingen gemeentelijk niveau

Deze kaderbrief is de eerste brief die wat de gemeente betreft is gebaseerd op het collegeprogramma 2022-2026 *‘Daadkrachtig, wendbaar en trots’* waarin 7 maatschappelijke opgaves met daaraan gekoppeld 23 doelen voor deze bestuursperiode centraal worden gesteld. In het programma is per opgave en doel het tijdpad aangegeven dat onverminderd als leidraad geldt voor de begroting 2024. Met inbegrip daarvan zijn er enkele thema’s die op deze plek om speciale aandacht vragen.

Algemene thema’s

Oekraïne opvang

De grootschalige opvang van Oekraïense ontheemden zal zeker op de korte en middellange termijn worden gecontinueerd aangezien de algehele verwachting is dat oorlog in het gebied helaas nog lange tijd zal duren. Deze situatie legt hiermee een blijvende extra druk op onze ambtelijke organisatie.

Inflatie, prijsstijgingen en energiecrisis

Naast de opvang van ontheemden heeft de Oekraïne-oorlog als rechtstreeks gevolg dat we wereldwijd te maken hebben met oplopende inflatie, prijsstijgingen en aanzienlijke gevolgen van de ontstane energiecrisis. Iedereen merkt hier de rechtstreekse gevolgen van bij de kassa in de supermarkt, bij het tankstation, bij het afsluiten van een hypotheek en zeker ook bij de energierekening.

Maatschappelijke en economische wetmatigheden reageren hierop met rentestijgingen en stijgende lonen, met als gevolg een opwaartse loon- en prijspiraal.

Inwoners, bedrijven, instellingen, verenigingen en ook wij als gemeente zelf ontkomen hier niet aan. Zo is de verwachting dat we als gevolg van nieuwe aanbestedingen op terreinen als Jeugdzorg, WMO en leerlingenvervoer te maken gaan krijgen met flinke indexeringen.

Het is aan ons als gemeente om te bezien in welke mate we ondersteuning kunnen bieden en effecten kunnen opvangen. Daarbij zijn we overigens voor een groot deel afhankelijk van de mate van compensatie vanuit het rijk en de algemene economische ontwikkelingen die deels ongewis blijven. Een lichtpunt in dit verband is wel dat de energiemarkt zich lijkt te herstellen waardoor de grote prijsstijgingen in die sector weer meer normale vormen lijken aan te nemen.

Veiligheid

Op het gebied van veiligheid zijn met het bestuurlijk ruimen van hennepplantages en de integrale controle Aviation Valley enkele belangrijke pilots in gang gezet om ondermijning tegen te gaan. Daarnaast loopt in 2023 de pilot extra inzet BOA’s om het gevoel van subjectieve veiligheid te verhogen door overlast gevende situaties te beperken. Evaluaties van deze pilots zullen uitwijzen of deze inzet moet worden bestendigd om het basisniveau op orde te hebben en houden.

Sociaal Domein

Hervormingsagenda Jeugd

De hervormingsagenda Jeugd³ biedt de mogelijkheid en kaders om de hulp aan gezinnen te verbeteren. Er liggen ambitieuze plannen voor om de toegang te verbeteren, de administratie stevig te verminderen en te zorgen dat de sturing op specialistische zorg eenvoudiger wordt. Het huidige systeem zal immers op termijn onhoudbaar blijken. Inhoudelijk zal deze hervorming veel van gemeenten vragen, vaak ook

³ Zie: <https://vng.nl/sites/default/files/2023-05/concept-hervormingsagenda-jeugd-2023-2028.pdf>

gezaamenlijk. De terughoudendheid van het Rijk bij het beschikbaar stellen van middelen is hierbij een blijvend aandachtspunt.

Pilot instroom en doorstroom jeugdhulp

Naar aanleiding van het raadsbesluit van 20 juli 2022 is op 1 november 2022 een jeugdconsulent gestart met de pilot '*instroom en doorstroom jeugdhulp Beek (jeugdconsulent met specifieke taak)*', die een looptijd kent van 1 jaar. Het doel van de pilot is meerledig:

- het vergroten van de integrale inzet van zorg (vaker inzetten van passende voorliggende voorzieningen);
- het voeren van meer regie op verwijzingen vanuit medisch specialisten en de bepalingen die worden afgegeven door de Gecertificeerde Instellingen (voor jeugdbescherming/jeugdreclassering).

De resultaten van de pilot worden gemonitord in zowel kwalitatief, kwantitatief als financieel opzicht. Tijdens de vergadering van de commissie Inwonerszaken van 11 april 2023 heeft een presentatie plaatsgevonden en zijn de tussentijdse resultaten gepresenteerd. Deze resultaten laten een positief beeld zien van de opbrengsten van de pilot waardoor de verwachting bestaat dat de eindevaluatie aanleiding zal geven tot het structureel maken van de inzet vanuit de pilot. Indien dit het geval is zal de inzet van de pilot structureel opgenomen moeten worden in de begroting.

De eindevaluatie van de pilot zal op dinsdag 26 september behandeld worden tijdens de vergadering van de commissie Inwonerszaken en vervolgens op donderdag 5 oktober in de gemeenteraad. Daarmee wordt de raad in staat gesteld een integrale afweging te maken over het structureel in de begroting opnemen van de inzet vanuit de pilot.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Gemeenten en GGD'en, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS zetten gezamenlijk in op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) wordt gebouwd aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040, met weerbare, gezonde mensen die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving, en waarbij sprake is van een sterke sociale basis. Waarin de fysieke en mentale gezondheid vanaf het prille begin, de eerste 1.000 dagen van een mensenleven, wordt bevorderd en behouden en waar speciale aandacht uitgaat naar mensen in kwetsbare situaties.

Tijdens de commissie Inwonerszaken van 7 juni jl. is via de gehouden presentatie een eerste toelichting gegeven waarin werd aangegeven dat wij als gemeente samen met scholen, instellingen en verenigingen de doelstellingen van GALA binnen de daarvoor beschikbaar gestelde rijksmiddelen zullen gaan oppakken. De verdere planvorming is nodig om uit te werken hoe dit concreet handen en voeten gaat krijgen.

Wmo

In haar Voorjaarsnota 2023 heeft het kabinet bekend gemaakt in 2025 volledig afscheid te nemen van het zogeheten abonnementstarief voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Sinds de invoering in 2020 lopen de kosten bij gemeenten op door de laagdrempelige voorzieningen op basis van de wet. In plaats van het abonnement met een bescheiden bijdrage, kiest het kabinet voor herinvoering van de oude eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen, zoals dagbesteding en huishoudelijke hulp. Die eigen bijdrage van hulpbehoevenden wordt ook weer inkomensafhankelijk. Nu betaalt iedereen een vast bedrag van maximaal € 19. Als gemeente juichen we deze ontwikkeling toe. De voorbereidingen hiervoor zullen in 2024 worden opgepakt.

Armoedebeleid

In het bestuursakkoord is opgenomen dat de gemeente Beek ernaar streeft om de armoede onder haar inwoners terug te dringen. Om dit te bewerkstelligen wordt in 2023 nieuw beleid ontwikkeld wat met

ingang van 1 januari 2024 van kracht zal gaan, nadat dit beleid als ook de financiële gevolgen ervan door de raad is vastgesteld.

Het doel is om aantoonbaar in 2026 het aantal inwoners dat op of rond de minimagrens leeft te verminderen, gebaseerd op een in 2023 doorgevoerde nulmeting. De centrale thema's in dit nieuwe beleid betreffen onder andere een verbeterde samenwerking tussen partners op het terrein van armoedebestrijding, waardoor meer inwoners van de diverse regelingen gebruik kunnen maken. Daarnaast worden aanvullende regelingen ingevoerd waarmee een groter aantal minima kan worden bereikt. Daarvoor is ook nodig dat de communicatie met de doelgroep geïntensiveerd wordt, zowel direct als via de ketenpartners. Ook zal meer aandacht uitgaan naar preventie en het invullen van randvoorwaarden, waardoor minima (liefst op eigen kracht) hun situatie duurzaam kunnen verbeteren. Voor de additionele financiering die hiervoor nodig is, worden de door het rijk beschikbaar gestelde extra middelen ter bestrijding van (kinder-) armoede aangesproken.

In 2023 zijn inmiddels al diverse maatregelen op het terrein van armoedebestrijding doorgevoerd. Het betreft hierbij onder andere de investeringen om energiearmoede te bestrijden (zowel het investeren in energiebesparende maatregelen als het financieel ondersteunen om de verhoogde energierekening te kunnen betalen), de tijdelijke aanpassing (verruiming) van de bijzondere bijstand en de aanpassing van de Individuele Inkomens Toeslag.

Economisch en ruimtelijk domein

Economisch Beleid

Samen met uw raad en onze stakeholders werken we toe naar een toekomstig economisch klimaat dat vanuit een integrale blik is gestoeld op de denkwijze van brede welvaart. Tijdens de themasessie van 16 juni jl. zijn de contouren voor de nieuwe Kadernota Economisch Beleid 2024-2030 gedeeld waarbij vijf ambities zijn besproken, waarbij gefocust wordt op (1) de arbeidsmarkt, (2) een goed woon-werkverblijf klimaat (leefbaarheid), (3) het versterken van de economische structuur van Beek en haar economische drijvers en (4) de transitie en verduurzaming van het Beeks bedrijfsleven. Deze ambities worden vertaald naar beleid met concrete actielijnen. De verdere besluitvorming wordt voorbereid om nog in 2023 tot vaststelling aan uw raad te kunnen voorleggen. Daaropvolgend zal het beleid in een uitvoeringsprogramma worden doorvertaald.

Ontwikkeling werkgelegenheid

Met de komst van een groot distributiecentrum op Aviation Valley ontstaat er een behoorlijke regionale impuls op het terrein van werkgelegenheid.

Omgevingswet

Ondanks het advies van de Raad van State dat grote vraagtekens stelt bij het feit of de burger straks wel met het digitale stelsel van de wet uit de voeten kan en of rechterlijke uitspraken snel genoeg in het systeem kunnen worden doorgevoerd, heeft de Eerste Kamer onlangs met een krappe meerderheid ingestemd met de invoeringsdatum van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Wij zetten ons in om de implementatie van de wet voor 1 januari zo soepel mogelijk te doen verlopen.

Wet kwaliteitsborging bouw

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) treedt per 1 januari 2024 in werking. De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en het bijbehorende Besluit kwaliteitsborging voor het bouwen worden ingevoerd om de bouwkwaliteit te verbeteren door de positie van de particuliere en zakelijke bouwconsument te versterken en een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor bouwwerken te introduceren. Met als doel bouwwerken veilig, gezond, duurzaam, bruikbaar en toegankelijk te maken. Net als bij de Omgevingswet zetten we ons in om de implementatie hiervan zo soepel mogelijk te doen verlopen.

Klimaat en energie

Op het gebied van Klimaat en Energie spelen belangrijke ontwikkelingen. Als college erkennen we de uitgangspunten uit de (vastgestelde) beleidsdocumenten RES 1.0, het Omgevingsbeleidsplan Klimaat en Energie, de Transitievisie Warmte en Het Groene Net/Warmtenet Zuid-Limburg. Wel is geconstateerd dat er een noodzaak is om hierin focus aan te brengen en prioriteiten te stellen:

1. Naast de wettelijke taken (gericht op maatschappelijke meerwaarde) en de ambities uit het collegeprogramma als een prioriteit gaat de focus naar:
 - De warmtetransitie en daarmee het aanhaken op het project Het Groene Net/Warmtenet Zuid-Limburg. De nadruk ligt op het opstellen van wijkgerichte uitvoeringsplannen warmte waarbij er per buurt stapsgewijs wordt gezien welke warmtevoorziening geschikt is en hoe deze van het gas afgaat, bijvoorbeeld door te isoleren of met behulp van een regionaal warmtenet. Uiteindelijke besluitvorming vindt uiteraard in de raad plaats.
 - Het leggen van zonnepanelen (groot-of kleinschalig) stimuleren maar hierin niet zelf de aanjager zijn.
 - Realisatie van het ZON-PV project Aviation Valley.
2. De tijdelijke regeling capaciteit voor decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) gebruiken voor noodzakelijke (tijdelijke) formatie-uitbreiding, onderzoek, regio samenwerking en het opstellen van wijkgerichte uitvoeringsplannen warmte.

Klimaatadaptatie

Via klimaatadaptatie proberen we de schadelijke gevolgen van het veranderende klimaat zoveel mogelijk te beperken via fysieke ingrepen als het inrichten van straten op meer waterberging, maar ook over het vergroten van bewustwording en het creëren van vluchtroutes. Hiermee raakt het bijna iedereen en moet in bijna elk maatschappelijk vraagstuk wel rekening worden gehouden met de gevolgen van klimaatverandering. Om het inzichtelijker te maken delen we het vaak op in de gevolgen van neerslag, hitte, droogte en overstromingen. Zo kunnen we beter zien wat de gevolgen zijn van klimaatverandering en hoe we ons hierop dienen aan te passen. Het belang van het ontkluizen van de Keutelbeek is bij eerdere besluitvorming door uw raad al uitgebreid aan de orde gekomen. Primair is de ontkuizing van de Keutelbeek gericht om de wateroverlast (althans de kans daarop) in Beek en Neerbeek te bestrijden. Mede gelet op Rijksbeleid gebeurt dit bij voorkeur door schoon en vuilwater te scheiden en het schone water zichtbaar te maken. Voor 2024 wordt sterk ingezet op de verdere realisatie van fase 2 van het project.

Infrastructurele projecten

In 2024 wordt verder uitvoering gegeven aan grote infrastructurele projecten als de Schimmerterweg, de Stationsstraat, de Stationsomgeving en Dorpstraat/Kupstraat/Soppestraat en Zandstraat Spaubeek.

6. Financiële positie

6.a Exploitatie

Via de Afwijkingenrapportage 2023 heeft u een actueel beeld ontvangen van de financiële meerjarenraming. De hierin opgenomen saldi kunnen nu worden aangevuld met de resultaten van de doorrekening van de meicirculaire. Hierdoor ontstaat de volgende reeks:

	2024	2025	2026	2027
Saldo Afwijkingenrapportage 2023	-572.800	-59.700	-1.289.600	-1.215.000
Meicirculaire 2023	1.859.900	1.873.400	1.175.400	1.080.300
Totaal	1.287.100	1.813.700	-114.200	-134.700

Deze reeks vormt het startpunt voor de verdere begrotingsvoorbereiding 2024-2027 waarbij het adagium van realistisch begroten als leidraad geldt. Daarbij wordt ook duidelijk of de ambities in de pas zullen lopen met de beschikbare financiële ruimte.

Zou dit er onverhoopt toe leiden dat er een bezuinigingsnoodzaak ontstaat, dan wensen wij net als bij eerdere bezuinigingstrajecten de volgende vijf stappen te doorlopen:

1. Lucht uit begroting
2. Financieel technische maatregelen
3. Efficiency
4. Inkomstenverhoging
5. Takenreductie

6.b Weerstandsvermogen

Via de nota weerstandsvermogen en risicomanagement heeft uw raad op 24 maart 2016 bepaald dat de weerstandsratio minimaal 1,0 (voldoende) dient te zijn. Waar de begroting 2023/jaarstukken 2022 nog het beeld van een minimale ratio lieten zien, heeft u via de Afwijkingenrapportage 2023 kunnen vernemen dat het weerstandsvermogen uit hoofde van het onderzoek reserves er per ultimo 2023 naar verwachting voor zorgt dat de weerstandsratio stijgt naar 2,96 (uitstekend).
